

РЕШЕНИЕ

№ 638

гр. София, 15.12.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АПЕЛАТИВЕН СЪД - СОФИЯ, 5-ТИ ТЪРГОВСКИ, в публично заседание на четвърти ноември през две хиляди двадесет и пета година в следния състав:

Председател: Анелия Цанова

Членове: Светла Станимирова
Мария Райкинска

при участието на секретаря Мария Ив. Крайнова
като разгледа докладваното от Светла Станимирова Въззивно търговско дело № 20251001000590 по описа за 2025 година

Производството е образувано по въззивна жалба на **Университетска многопрофилна болница за активно лечение „Александровска“-ЕАД** - ищец в първата инстанция чрез пълномощника й юрк.И. А. против решение №689 от 19.05.2025 г. на СГС, ТО, VI-3 състав, постановено по т.д.№ 2534/2024 год., *с което е отхвърлен* предявения от ищцовата Болница иск по чл.79,ал.1 ЗЗД, *вр. с чл.45, ал.1, т.15 от ЗЗО срещу* НЗОК *за сумата от 26 093,60 лева*, представляваща незаплатена и дължима сума по Споразумение № РД-14-210 от 21.12.2022г. и фактура № 0200015825 от 15.01.2020г., сключено във връзка със Заповед № РД-Е 113-01-677 от 21.10.2019г. на Управителя на НЗОК.

Жалбоподателят излага доводи за неправилност на решението поради нарушение на материалния закон и необоснованост. Жалбата е подробно мотивирана.

Твърди, че е неправилен изводът на съда, че след като не е изрично упоменато дали в размера от 136 908 лева се включва или не ДДС, то съгласно нормата на чл.67,ал.2 от ЗДДС, ДДС е включен в договорената цена.

НЗОК е издала Заповед № РД-ЕГ13-01-677/**21.10.2019** г., с която е одобрено заплащането на лекарствения продукт *Spinraza* за пациент на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД. Заповедта е издадена на основание чл.45, ал.1, т.15 от Закона за здравното осигуряване. В изпълнение на заповедта

лечебното заведение е осигурило лекарствения продукт, за което е издало фактура № 3005920973/09.01.2020 г. от одобрения доставчик - „Софарма трейдинг” АД, за сумата от 164 289.60 лева (136 908.00 лева и 27 381.60 лева ДДС).

Болницата представила на НЗОК всички отчетни документи, необходими за заплащане на приложения лекарствен продукт, в т.ч. фактура № 0200015 825/15.01.2020 г. на обща стойност 165 830.60 лева, в която са включени двете дължими от НЗОК суми за лечението на пациента - 164 289.60 лева - стойност на лекарствения продукт с ДДС и 1 541 лева - лечение съгласно изготвена план-сметка. Реално плащане по фактурата от страна на НЗОК е извършено на 29.12.2022 г., след подписването на процесното споразумение.

Въз основа на така подписаното споразумение, НЗОК заплатило на УМБАЛ „Александровска” ЕАД сумата от 139 737 лева, вместо реално дължимите 165 830 лева (164 289.60 лева стойност на лекарствения продукт с ДДС и 1 541 лева - стойност на лечението). Допуснатата грешка била видна от самия текст на Споразумението, доколкото в т.3 от него е посочено, че искането на Болницата за заплащането на лекарствения продукт *Spinraza 12mg* и за лечението на пациента следва да бъде изпълнено на база на представените от УМБАЛ „Александровска” ЕАД документи, а именно план-сметка за лечение, фактура № 3005920973/09.01.2020 г. на „Софарма трейдинг” АД и фактура № 0200015825/15.01.2020 г. *От това следвал извод, че действителната воля на страните по Споразумение № РД-14-210/21.12.2022 г. е била договорената стойност в размер на 139 737 лева да не включва дължимия ДДС.*

Неправилно съдът приел, че съгласно текста на чл.45 от ЗЗО на лечебното заведение следва да се възстанови направеният и признат разход за лекарствения продукт и проведеното с него лечение, в това число и дължимият ДДС, само ако това е изрично договорено между страните. Съгласно цитираната нормативна уредба, НЗОК е длъжна да заплати лекарствения продукт, доколкото болницата е изпълнила своето задължение да проведе лечение на пациента. Заплащането в цялост на лекарствения продукт се дължи на основание на издадената Заповед от 21.10.2019г. и сключеното между страните споразумение, още повече че НЗОК не е твърдяло в хода на процеса неизпълнение на някое от изискванията на Наредба № 2 от 27.03.2019 г. за медицинските и други услуги по чл.82,ал.1а и 3 от Закона за здравето и за реда и условията за тяхното одобряване, ползване и заплащане.

Моли за отмяна на решението и уважаване на предявения иск.

Въззивната жалба е депозирана в срок от надлежна страна, отговаря на изискванията на чл.260 и чл.261 от ГПК и е процесуално допустима.

В срока по чл.263 ГПК е постъпил отговор от ответника в първата инстанция НЗОК чрез пълномощника му гл.юрк.З. И., в който излага подробни съображения за неоснователност на въззивната жалба, като

напълно се споделят мотивите на първоинстанционния съд. Подробни доводи са развити в отговора. Моли за потвърждаване на решението като законосъобразно и правилно.

Софийският Апелативен съд, като взе предвид доводите, изложени в жалбата и отговора и събраните по делото доказателства, приема следното:

Въззивната жалба е подадена в срок от надлежна страна срещу валиден и допустим съдебен акт и е процесуално допустима, а разгледана по същество е НЕОСНОВАТЕЛНА поради следното:

Обжалваното решение е правилно и съобразено със закона.

От събраните в производството писмени доказателства **се установява от фактическа страна следното:**

Първоинстанционният съд е бил сезиран с осъдителен иск с правно основание **чл.79, ал.1 ЗЗД, вр. чл.45, ал.1, т.15 от ЗЗО** за заплащане на сумата от 26 093, 60 лева, представляваща незаплатена и дължима сума по Споразумение № РД - 14-210/21.12.2022 г. и фактура № 0200015825 от 15.01.2020 г., сключено във връзка със Заповед № РД-Е113-01-677/21.10.2019 г. на Управителя на НЗОК.

Ищецът **УМБАЛ „Александровска“-ЕАД** твърди, че със Заповед № РД-Е113-01-677/21.10.2019 г. на Управителя на НЗОК е одобрено заплащане на лекарствен продукт на пациент на ищеца, на основание чл.45, ал.1, т.15 от Закона за здравното осигуряване, но в същата била допусната техническа грешка относно действителната цена на лекарствения продукт, като е пропуснато да се отрази, че цената от 136 908 лева е стойността без ДДС. Твърди, че е осигурил на пациента необходимия лекарствен продукт, за което е издадена и фактура на стойност 164 289.60 лева с ДДС, както и за сумата от 1541 лева - дължимата стойност за преведеното лечение по план-сметка, одобрена съобразно Заповед за 2 829 лева.

Поддържа, че на 29.12.2022 г., след подписано **Споразумение № РД - 14-210/21.12.2022 г.** /в което, според ищеца, е допусната също грешка при изписване цената на отпуснатия лекарствен продукт/, ответникът е заплатил само 139 737 лева (от които 136 908 лева за лекарствения продукт и 2 829 лева - за лечението с него) вместо реално дължимите 165 830.60 лева (от които 164 289.60 лева за лекарствения продукт с ДДС и 1 541 лева - за лечение). Сочи, че въпреки отправените искания, ответникът не е заплатил изцяло дължимата сума.

Ответникът е оспорил предявените искове. Поддържа, че не е налице визираната от ищеца техническа грешка, тъй като по силата на сключеното споразумение страните са се споразумели НЗОК да заплати на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД сумата от 139 737.00 лв., като счита, че в тази стойност е включена изцяло дължимата цена на лекарствения продукт и лечението с него, тъй като са определени въз основа на представената с исковата молба заповед и съобразно съгласието на страните и в Споразумението е посочено, че страните са уредили изцяло отношенията си във връзка с нея. Сочи и че дължимата сума за продукта и лечението е заплатена в цялост. На следващо място, възразява и че в резултат на подадена

от ищеца пред Административен съд София- град жалба за поправка на ОФГ в Заповед № РД- Е113-01-677/21.10.2019 г., е прието, че същата е недопустима. Счита, че е налице влязъл в сила, законосъобразен и правилен административен акт.

Съдът е отхвърлил иска като неоснователен.

За да достигне до този извод, съдът е приел, че предвид волята на страните, изразена в Споразумението от 21.12.2022г. и приложението на нормата на чл.67, ал.2 ЗДДС, уговореното заплащане на стойността на лекарствения продукт за лечението на пациент на ищеца, одобрен от НЗОК, е без начислен ДДС. Съдът е приел, че страните ясно и конкретно са посочили, от една страна, че се дължи сума в размер на 136 908 лева, без изрично да е упоменато дали в този размер е включен или не ДДС, а от друга страна - ясно е записано, че основание за сключване на споразумението е Заповедта от 21.10.2019 година, както и разпоредбата на чл.268, т.3 АПК и писмо на ищеца от 05.12.2022 г. по повод на същата. Отбелязал е, че не е без значение фактът, че споразумението е подписано освен от законните представители на лечебното заведение и НЗОК, също така и от главните им счетоводители, от което следва, че твърденията за допусната техническа грешка относно счетоводния аспект и значение на споразумението, без наличие на доказателства за противното, са неоснователни и недоказани, а желаните правни последици са ясно очертани в съглашението.

Въззивният съд изцяло споделя изложените мотиви и на основание чл.272 от ГПК препраща към тях.

Видно от позицията на страните в производството, страните не спорят по осъществяваните в правната действителност факти, единствено спорни са породените от тях правни последици.

Не е спорно обстоятелството, че страните в производството са страни по представеното Споразумение от 21.12.2022г. и съответно - че процесната Заповед на Управителя на НЗОК е издадена по реда и при условията на Наредба № 2 от 27.03.2019г., издадена е на основание чл.45, ал.9 от ЗЗО и във връзка с чл.45, ал.1, т.15 от ЗЗО, както и че във връзка с тях ответникът е извършил плащане за посочената в исковата молба сума от 139 737 лева. Няма спор, че лекарственият продукт е приложен на пациента, както и съответното лечение, т.е. ищецът действително е изпълнил дейностите, за които е поискано възстановяване на средствата от НЗОК. Не спорно и това, че лекарствения продукт е доставен от болничната аптека на УМБАЛ „Александровска“ ЕАД, като е начислен ДДС над стойността от 136 908 лева, който данък е съответно заплатен от лечебното заведение.

Този разход, по силата на цитираните законови и подзаконови норми представлява разход, който НЗОК следва да възстанови на лечебното заведение, но при определен ред и условия, в изпълнение на което е издадена и процесната заповед. Няма данни същата да е отменена при оспорване по реда на АПК. Вещото лице по назначената ССЧЕ е дало заключение, че се касае до освободена доставка по смисъла на чл.39 ЗДДС, по която не се начислява или заплаща ДДС.

На основание чл.45 от ЗЗО обаче НЗОК следва да възстанови направения от лечебното заведение и признат разход за конкретния лекарствен продукт и лечението с него, като тя дължи да плати и заплатения от лечебното заведение ДДС, *но само в случай, че то е включено в договорения размер.*

Според разпоредбата на чл.67, ал.2 ЗДДС, когато при договаряне на доставката *не е изрично посочено*, че данъкът се дължи отделно, *приема се, че той е включен в договорената цена*.

В настоящия случай волята на страните в споразумението е ясна и конкретна – същите са посочили, че се дължи сума в размер на 136 908 лева, без изрично да е упоменато дали в този размер е включен или не ДДС. Освен това е записано, че основание за сключване на споразумението е разпоредбата на чл.268, т.3 АПК, както и Заповедта от 21.10.2019 г. и Писмо на ищеца от 05.12.2022 г. Волята на страните е ясна и конкретна, че в подлежащата на заплащане/възстановяване сума от НЗОК в размер на 139 737 лева се включва стойността на лекарствения продукт от 136 908 лева и лечението с този лекарствен продукт в размер на 2 829 лева. Като се вземе предвид и факта, че споразумението е подписано освен от законните представители на двете страни, също и от главните им счетоводители, съдът намира, че е изключено да е допусната поддържаната от жалбоподателя „техническа грешка“ както в споразумението, така и в заповедта на управителя на НЗОК. Макар болницата да е представила на НЗОК всички отчетни документи, необходими за заплащане на приложения лекарствен продукт - фактура №0200015 825/15.01.2020 г. на обща стойност 165 830.60 лева, в която са включени двете дължими от НЗОК суми за лечението на пациента - 164 289.60 лева - стойност на лекарствения продукт с ДДС и 1 541 лева - лечение съгласно изготвена план-сметка, *НЗОК няма основание и задължение да заплати по-голяма сума от тази, уговорена в споразумението и заповедта, на чието основание е издадена*. Реално плащане по споразумението и фактурата от страна на НЗОК е извършено на 29.12.2022г., непосредствено след подписването на процесното споразумение, който факт не е спорен между страните. Нормата на чл.67, ал.2 ЗДДС е императивна – след като не е изрично посочено, че данъкът се дължи отделно, приема се, че той е включен в договорената цена. Следователно НЗОК е изпълнила задължението си по чл.45, ал.1, т.15 от ЗЗО, респ. чл.7, ал.1, т.3 от Наредба №2/2019г. да заплати на болницата лекарствения продукт, приложен за лечението на нейния пациент, както и стойността на проведеното лечение така, както е уговорено между страните.

По тези съображения, както и изложените от първоинстанционния съд, които настоящият състав напълно споделя и към които на основание чл.272 ГПК препраща, обжалваното решение е правилно и съобразено със закона и липсват основания за отмяната му. Въззивната жалба следва да се остави без уважение като неоснователна.

Така мотивиран, Софийският Апелативен съд

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение №689 от 19.05.2025 г. на СГС, ТО, VI-3 състав, постановено по т.д.№ 2534/2024 год.

РЕШЕНИЕТО подлежи на касационно обжалване пред ВКС в едномесечен срок от връчването му на страните.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____